Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Formularz dla kwalifikacji - podgląd

Typ wniosku

Wniosek o włączenie kwalifikacji do ZSK

Nazwa kwalifikacji*

Nauczanie polskiego języka migowego

Skrót nazwy

Rodzaj kwalifikacji*

kwalifikacja cząstkowa

Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji*

5

Krótka charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikacje oraz orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego otrzymanie danej kwalifikacji*

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do prowadzenia zajęć w zakresie nauczania polskiego języka migowego (PJM) jako języka obcego dla różnych grup odbiorców. W swojej pracy wykorzystuje wiedzę dotyczącą historii i kultury głuchych w Polsce i na świecie, polskiego języka migowego i jego budowy. W swoich działaniach opiera się o współczesną dydaktykę języków obcych, a zwłaszcza języków wizualno-przestrzennych. Dobiera metody i techniki nauczania dla określonych sprawności językowych i tworzy scenariusze zajęć. Ocenia efekty nauczania oraz przekazuje wskazówki dotyczące nauki PJM. Zna warsztat pracy lektora PJM. Posiada wiedzę na temat ustawy o języku migowym i innych środkach komunikacji oraz regulacji dotyczących praw autorskich. Osoba posiadająca kwalifikację będzie mogła znaleźć zatrudnienie na uczelniach, w szkołach policealnych, w sektorze prywatnym i pozarządowym między innymi w szkołach językowych, stowarzyszeniach i fundacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. Orientacyjny koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego kwalifikację: 2000 zł

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]*

250

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji*

- głusi, słabosłyszący i słyszący zainteresowani nauczaniem języka migowego; - osoby prowadzące zajęcia z nauczania języka migowego, które chcą potwierdzić swoje kompetencje w tym zakresie; - słyszące dzieci głuchych rodziców (CODA), słyszące rodzeństwo osób z wadą słuchu (SODA).

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

☐ Możliwe jest przygotowanie do uzyskania kwalifikacji w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego (branżowa szkoła I stopnia, technikum, szkoła policealna) Rozporządzenie MEN z dnia 16 maja 2019 r.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Brak

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji*

Znajomość polskiego języka migowego na poziomie min. C1 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Zapotrzebowanie na kwalifikację*

Obowiązujące w Polsce prawo wyrażone w Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, ustawie o języku migowym i innych środkach komunikacji, ustawie o zapewnieniu dostępności osób ze szczególnymi potrzebami oraz ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych wskazuje na realizację zadań związanych z dostępnością informacyjno-komunikacyjną w obszarach administracji publicznej, służb leczniczych i interwencyjnych oraz edukacji, między innymi za pomocą polskiego języka migowego, który według ustawy o języku migowym i innych środków komunikacji jest naturalnym językiem niesłyszących obywateli Polski i często stanowi jedyny środek precyzyjnej wymiany myśli między osobą słyszącą a głuchą. Zadania wynikające z powyższych aktów prawnych, w zależności od specyfiki określonego zadania, wymagają uczestnictwa tłumaczy polskiego języka migowego i/lub osób asystujących Głuchym na co dzień. Zarówno liczba tłumaczy PJM charakteryzujących się biegłą znajomością języka, jak i asystentów osób głuchych ze znajomością PJM, co najmniej na poziomie samodzielności B2, według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego jest niska, a jej wzrost jest uzależniony od lektorów, którzy profesjonalnie będą nauczać polskiego języka migowego w oparciu o wiedzę i umiejętności właściwych dla dydaktyki języków obcych. Ze względu na brak regulacji/standardów w tym zakresie, lektorem PJM obecnie w Polsce może być każdy zaczynając od osób nie znających PJM, a system językowo-migowy tj. sztuczny subkod polszczyzny mówionej, czy osób biegle migających, lecz nie posiadających wiedzy i umiejętności w zakresie nauczania języków obcych. Profesjonalni lektorzy gwarantują efektywną naukę języka tj. maksymalnie ograniczając koszty instytucjonalne i indywidualne w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku, które ściśle wiąże się z liczebnością osób z niepełnosprawnością słuchu. Według Raportu Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) z lat 2014 i 2020 w Polsce żyje około 50 tysięcy Głuchych porozumiewających się w polskim języku migowym, którzy potrzebują tłumaczy PJM lub asystentów ze znajomością języka migowego w celu realizacji potrzeb wynikających z życia człowieka na co dzień poruszającego się w sferach zawodowej, edukacyjnej, publicznej czy prywatnej. Według statystyk prowadzonych przez Polski Związek Głuchych, tłumaczy PJM jest ok. 200. Statystyk odnoszących się do liczby asystentów osób głuchych nie ma. Zestawienie zadań o charakterze polityki społecznej wynikających z aktów prawnych, liczby tłumaczy PJM oraz potrzeb komunikacyjnych człowieka skutkują tym, że dostępność informacyjno-komunikacyjna wobec niesłyszących jest ograniczona

lub nie zapewniona. Efekt widoczny jest na wszystkich szczeblach edukacji, gdzie nauczyciele pracujących z głuchymi uczniami nie znają PJM lub ich znajomość tego języka nie gwarantuje sprawnej komunikacji, a tym bardziej przekazania wiedzy. System opieki zdrowotnej, służby interwencyjne czy szeroko rozumiana administracja publiczna pomimo posiadania nielicznych punktów obsługi w polskim języku migowym zarówno dzięki współpracy z organizacjami oferującymi usługę tłumaczenia on-line lub pracowników ze znajomością PJM dalej nie gwarantują sprawnej komunikacji z niesłyszącymi w skali całego kraju. Sektor prywatny niemalże w całości ignoruje potrzeby osób porozumiewających się w PJM. Zmiana obecnego stanu ściśle związana jest z potrzebą kształcenia ludzi słyszących w zakresie polskiego języka migowego w formach szkolnych i pozaszkolnych, których celem będzie zwiększenie liczby tłumaczy PJM i asystentów osób głuchych. Dodatkową zaletą kwalifikacji jest rozszerzenie ograniczonej oferty rynkowej dla Głuchych, którzy w zawodzie lektora polskiego języka migowego, swojego rodzimego języka, mają ogromną szansę stać się ekspertami, dzięki którym uczący się PJM w sposób efektywny nauczą się języka głuchych Polaków, by ci mogli dalej wypełniać potrzeby związane z dostępnością informacyjno-komunikacyjną wobec niesłyszących. Istotą kwalifikacji jest zwiększenie liczby lektorów polskiego języka migowego profesjonalnie przygotowanych do dydaktyki języków wizualno-przestrzennych.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się*

W Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji brak jest kwalifikacji o zbliżonym charakterze. W Wyższej Szkole Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim są dostępne studia podyplomowe na kierunku: Lektor polskiego języka migowego, jednakże dobór treści nauczania zależy indywidualnie od uczelni. Stan na czerwiec 2022.

Należy zaznaczyć poniższe pole jeśli dotyczy (pole wprowadzone od 1.09.2019 r.)

☐ Kwalifikacja zawiera wspólne lub zbliżone zestawy efektów kształcenia z „dodatkowymi umiejętnościami zawodowymi” w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego
Dodatkowe umiejętności zawodowe

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji*

Osoba posiadająca kwalifikację po spełnieniu innych warunków umożliwiających zatrudnienie będzie mogła pracować na uczelniach, gdzie realizowane są kierunki: logopedia, surdologopedia, surdopedagogika, ratownictwo medyczne, farmaceutyka, pielęgniarstwo, na których nauka języka migowego jest obowiązkowa i/lub na uczelniach, gdzie prowadzi się lektorat z polskiego języka migowego. Ponadto, po spełnieniu wymaganych warunków może otrzymać zatrudnienie w szkołach policealnych zarówno na kierunkach medycznych, gdzie prowadzone są zajęcia z języka migowego w ramach programów nauczania tych kierunków lub odrębnych kursów ukierunkowanych na komunikację z osobami niesłyszącymi. W sektorach prywatnym i pozarządowym osoba może zatrudnić się w szkołach językowych, stowarzyszeniach i fundacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością. Posiadacz kwalifikacji może otworzyć własną działalność gospodarczą w celu świadczenia usługi nauczania polskiego języka migowego (np. dla administracji publicznej, służby zdrowia, służb mundurowych).

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację*

1. Weryfikacja 1.1. Metody - analiza dowodów i deklaracji (opracowanie scenariusza zajęć); - wywiad ustrukturyzowany; - obserwacja w warunkach symulowanych. Walidacja składa się z 3

części, wyznaczonych przez wskazane wyżej metody. W części 1. metodą analizy dowodów i deklaracji sprawdzeniu podlega efekt uczenia się: “Tworzy scenariusz lekcji pjm w odniesieniu do potrzeb językowych odbiorców” z zestawu efektów uczenia się nr 03. Część 2 obejmuje wywiad ustrukturyzowany, za pomocą którego sprawdzane są zestawy efektów nr 01 i nr 02. Pozostałe efekty uczenia się z zestawu 03 sprawdzane są metodą obserwacji w warunkach symulowanych, co stanowi część 3 walidacji. Pozytywne zaliczenie części pierwszej (scenariusz zajęć) dopuszcza do części drugiej, a zaliczenie części 2 dopuszcza do części 3. 1.2. Komisja walidacyjna Komisja walidacyjna składa się z 3 osób, w tym przewodniczącego komisji walidacyjnej. Przewodniczący komisji walidacyjnej posiada następujące kompetencje: - wykształcenie wyższe magisterskie (VII poziom PRK); - 1000 godzin doświadczenia w pracy lektora polskiego języka migowego stacjonarnie lub w formie online z zastrzeżeniem, iż co najmniej 360 godzin dotyczy nauczania na poziomach wyższych niż poziomy podstawowe A1 i A2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; - udział w min. 5 pracach komisji egzaminacyjnych oceniających poziom biegłości polskiego języka migowego. Pozostali członkowie komisji walidacyjnej posiadają następujące kompetencje: - 700 godzin doświadczenia w pracy lektora polskiego języka migowego stacjonarnie lub w formie online z zastrzeżeniem, iż co najmniej 180 godzin dotyczy nauczania na poziomach wyższych niż poziomy podstawowe A1 i A2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; - jeden z członków komisji walidacyjnej brał udział w min. 3 pracach komisji egzaminacyjnych oceniających poziom biegłości polskiego języka migowego. Wszyscy członkowie komisji walidacyjnej muszą posługiwać się polskim językiem migowym na poziomie biegłości językowej C2. 1.3. Wymagania organizacyjne i materialne Walidacja odbywa się w polskim języku migowym. Instytucja certyfikująca musi rejestrować przebieg walidacji. Członkowie komisji walidacyjnej mogą wcielić się w rolę uczestników zajęć. 2. Identyfikowanie i dokumentowanie Nie określa się wymagań dla tego etapu.

Propozycja odniesienia do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Sektorowa Rama Kwalifikacji Usług Rozwojowych (SRK UR).

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się*

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do prowadzenia zajęć w zakresie nauczania polskiego języka migowego (PJM) jako języka obcego dla różnych grup odbiorców. W swojej pracy wykorzystuje wiedzę dotyczącą historii i kultury głuchych w Polsce i na świecie, polskiego języka migowego i jego budowy. W swoich działaniach opiera się o współczesną dydaktykę języków obcych, a zwłaszcza języków wizualno-przestrzennych. Dobiera metody i techniki nauczania dla określonych sprawności językowych i tworzy scenariusze zajęć. Ocenia efekty nauczania oraz przekazuje wskazówki dotyczące nauki PJM. Zna warsztat pracy lektora PJM. Posiada wiedzę na temat ustawy o języku migowym i innych środkach komunikacji oraz regulacji dotyczących praw autorskich.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji*

1

Nazwa zestawu*

Teoretyczne podstawy nauczania pjm

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

100

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Charakteryzuje zagadnienia związane z edukacją, historią i kulturą głuchych w Polsce i na świecie

Kryteria weryfikacji*

- omawia metody kształcenia językowego głuchych, w tym system językowo-migowy; - omawia postacie i wydarzenia mające wpływ na edukację głuchych i rozwój języków migowych; - definiuje głuchotę z perspektywy medycznej i społecznej; - charakteryzuje kulturę głuchych.

Efekt uczenia się

2. Charakteryzuje polski język migowy (pjm)

Kryteria weryfikacji*

- wymienia stereotypy związane z polskim językiem migowym; - omawia budowę polskiego języka migowego (fonologia, morfologia, składnia).

Efekt uczenia się

3. Charakteryzuje metodykę nauczania pjm

Kryteria weryfikacji*

- opisuje istotę Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; - omawia podejścia i metody nauczania języków wizualno - przestrzennych; - charakteryzuje techniki nauczania pjm (np. techniki wprowadzające w komunikację na kanale wizualno-przestrzennym, techniki nauczania sprawności receptywnych, techniki nauczania artykulacji migowej, techniki nauczania znaków migowych i daktylografii, techniki nauczania gramatyki, techniki nauczania sprawności produktywnych, techniki nauczania mediacji); - omawia rodzaje materiałów dydaktycznych do nauczania języków migowych; - omawia budowę programu nauczania pjm.

Efekt uczenia się

4. Charakteryzuje zagadnienia związane z ocenianiem

Kryteria weryfikacji*

- omawia sposoby oceniania np. ocena bieżąca, ocena końcowa; - omawia metody oceniania; - omawia dobór kryteriów oceniania i skalę punktacji do wybranych metod.

Numer zestawu w kwalifikacji*

2

Nazwa zestawu*

Wybrane aspekty pracy lektora pjm

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

30

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Charakteryzuje lektora pjm i jego działania zawodowe

Kryteria weryfikacji*

- omawia zadania zawodowe lektora pjm; - analizuje sytuacje, w których niewłaściwie użyto norm i zasad i proponuje rozwiązania zaradcze; - omawia sposoby podnoszenia kompetencji w obszarze nauczania pjm.

Efekt uczenia się

2. Charakteryzuje akty prawne i przepisy prawa obowiązujące w pracy lektora pjm

Kryteria weryfikacji*

- omawia ustawę o języku migowym i innych środkach komunikacji pod względem obsługi osób uprawnionych w kontaktach z organami administracji publicznej i pod kątem dofinansowania do kursów języka migowego; - omawia różnice pomiędzy prawem autorskim osobistym i majątkowym; - omawia zasady wykorzystania utworu np. typy licencji, pola eksploatacji.

Numer zestawu w kwalifikacji*

3

Nazwa zestawu*

Prowadzenie zajęć z polskiego języka migowego

Poziom PRK*

5

Orientacyjny nakład pracy [godz.]*

120

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia*

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Tworzy scenariusz lekcji pjm w odniesieniu do potrzeb językowych odbiorców

Kryteria weryfikacji*

- formułuje temat zajęć i cele; - dobiera treści nauczania; - dobiera metody i techniki nauczania; - dobiera pomoce dydaktyczne; - opisuje przebieg zajęć z podziałem na fazy uwzględniając czas trwania lekcji; - przekazuje wskazówki do samodzielnej nauki.

Efekt uczenia się

2. Prowadzi zajęcia z pjm

Kryteria weryfikacji*

- przedstawia cele i treści zajęć uczestnikom; - wykorzystuje pomoce i materiały dydaktyczne; - wykorzystuje techniki nauczania, w tym techniki aktywizujące; - realizuje lekcję zgodnie ze scenariuszem; - komunikuje się z uczestnikami w sposób jasny i zrozumiały; - uwzględnia potrzeby uczestników podczas zajęć.

Efekt uczenia się

3. Podsumowuje zajęcia

Kryteria weryfikacji*

- przekazuje informację uczestnikom dotyczącą osiągniętych efektów; - przekazuje uczestnikom wskazówki do samodzielnej pracy; - realizuje zajęcia zgodnie z celami i czasem określonym w scenariuszu zajęć.

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca*

Polski Związek Głuchych

Minister właściwy*

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności*

bezterminowy

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji*

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji*

nie dotyczy

Kod dziedziny kształcenia*

142 - Nauka o kształceniu

Kod PKD*

Kod	Nazwa
85.59	Pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane

Status

Dokumenty

#	Tytuł dokumentu
1	Potwierdzenie płatności
2	Statut
3	ZRK_FKU_Nauczanie polskiego języka migowego

☒
Oświadczam, że dane zawarte we wniosku o włączenie kwalifikacji rynkowej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji są zgodne z prawdą. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

Dane o podmiocie, który złożył wniosek

Polski Związek Głuchych
Siedziba i adres: Białostocka 4, 03-741 Warszawa
NIP: 5260251090
REGON: 007023808